

Magvas gondolatok a vetés előtt

MEGÉRI AZ ÁRÁT A FÉMZÁROLT VETŐMAG? IGEN!

1. Csak a [fémzárolt vetőmag](#) jelent garantált fajtaazonosságot.
2. Ismert, kipróbált, hazai viszonyok között tesztelt fajtát érdemes választani, mely szennyeződésektől és káros gyommagvaktól mentes.
3. Csak fémzárolt vetőmag használata esetén veheted biztosra, hogy a vetőmagok legalább 85%-a kicsírázik. Hiszen a NÉBIH csak minden szempontból egészséges vetőmagra ad ki Bizonyítványt.
4. A vetőmag-előállításokat független állami szervezet, a NÉBIH ellenőrzi.
5. Széleskörű szántóföldi kísérletek bizonyították, hogy a fémzárolt vetőmaghasználat többlettermést eredményez.

Amennyiben SAJÁT ÁRUGABONÁDAT VETED EL, tudatosan vagy tudat alatt lemondasz:

a nemesítés eredményeiről,

az élelmiszerbiztonság bizonyításához szükséges származási igazolásról;

Mit jelent a költséghatékonyság a kalászosok vetőmaghasználatában? Első ránézésre a saját árugabona visszavetése valóban olcsóbbnak tűnik. De vajon ezen kívül milyen előnye van, és mennyi kockázatot rejt? Kiszámoltad-e már az árugabona visszavetésével elért tényleges költségmegtakarítást?

Számoltál az ezzel együtt járó:

saját munka többletráfordítással,

az esetleges minőségvesztéssel,

az ismeretlen vetőmagminőség miatt megnövelt magmennyiség költségével,

csávázószer és a csávázás költségével,

a visszavetett magban előforduló kórokozók és gyommagvak miatt megemelkedett növényvédelmi kockázattal és költségekkel,

presztízs veszteséggel, melyet a nem megfelelő vetőmag okozhat a növényállománya kultúrallapotának szakmai megítélésében?

Tudtad, hogy

a visszavetésre használt "kombájntiszta", úgynevezett "vetőbúza, vetőárpa" tisztasága nem éri el a 95 %-ot sem,

a nem megfelelően kezelt őszi búza és a tavaszi árpa állományok vadzab fertőzöttséget mutatnak, emiatt a visszavetésre használt magban fokozott gyomosodás észlelhető,

a maggal terjedő gombák toxinjai a nem megfelelően kezelt állományok termésében jelentős károkat okoznak?

A [vetőmag](#) maga az élet, a gazdálkodás alapja. Ennek fényében különösen fontos, hogy a lehető legjobb minőségű vetőmagot szerezzék be a gazdálkodók. A szakma vetőmag alatt egyértelműen a fémzárolt, minősített vetőmagot érti. A fémzárolt vetőmag többszöri szemlén, ellenőrzésen esik át, ennek következtében a gazdálkodó biztos lehet abban, hogy fajtaazonos, jó csírázóképeségű vetőmagot vet el, mely vetőmag a sikeres gazdálkodás záloga. A fémzárolt vetőmag használata mellett számos szakmai érv szól.

A búzatermesztés ma már nem lehet öncélú tevékenység. Elsősorban a piaci igények határozzák meg, hogy milyen fajtát és annak végtermékét hol, hogyan és milyen arányban érdemes termelni. Abban az esetben, ha ismerjük a piaci igényeit, és ismerjük saját lehetőségeinket, akkor ki kell tudni választani a megfelelő fajtát, és annak ismeretében kialakítani a termesztéstechnológiát. Magyarán meg kell tervezni a jövedelmezőséget, meg kell célozni az állandó, stabil piacokat.

A gazdálkodó termelőterületének egy részére saját fogásból származó, a gazdálkodó által letisztított, jó esetben csávázott és csírázóképeségre vizsgált magot vet el. Területének többi részére államilag ellenőrzött, fémzárolt vetőmagot vásárol. Így a beszerzéssel nem csak frissíti (felújítja) szaporító anyagait, hanem évről évre új fajták termelésbe vonására is lehetősége nyílik. Az elvetésre került teljes mennyiségből a fémzárolt vetőmag részesedését nevezzük felújítási aránynak. Ennek szakmailag elfogadott minimális mértéke 40-50 % körüli, mely hosszú időn keresztül megvalósult a gyakorlatban, az utóbbi 10 évben azonban jóval a kívánatos mérték alatt van (20%).

Gyakran felmerülő kérdések

Saját vetőmag - visszavetés árugabonából - esetén a gazdálkodó nem ismeri a vetőmag biológiai értékét (ép csíra %, vigor, 1000 szemtömeg, osztályozottság, tisztaság, kórtani problémák stb.), de esetenként még azt sem, hogy milyen fajtát vet valójában. Káros gyakorlat az, hogy sokszor túlzott a vetőmagnorma, hogy a várható hibákat kivédjék. Így születnek a sűrű vetések, ahol többek között számolhatunk a megdőléssel, a gombabetegségek intenzívebb megjelenésével, az indokolatlanul nagyobb növényvédőszer-használattal, esetenként a szárácsökkentő használatával is.

Relatív magasabb a tápanyagfelvétel a nagyobb biológiai tömegből adódóan.

Megnő a betakarítási energiafelhasználás, nő a nehezen kezelhető szalma mennyisége, ellenben alacsonyabb az 1000 szemtömeg, magasabb a tisztítási (manipulálás) veszteség, nem beszélve arról, hogy kisebb az értékes malmi tömeg, vagyis közvetve alacsonyabb az 1 ha-ról értékesíthető mennyiség, de a gazda számolhat a gyengébb minőségi paraméterekkel is (fizikai és beltartalmi mutatók: fehérje, esésszám, sikerminőség stb.).

A visszavetett árugabona használata komoly növényvédelmi aggályokat vethet fel. A visszavetésre használt - kombájntiszta-, úgynevezett "vetőbúza, vetőárpa" tisztasága nem éri el a 95 %-ot sem.

A nem megfelelően kezelt őszi búza és a tavaszi árpa állományok vadzab fertőzöttséget mutatnak, emiatt a visszavetésre használt magban fokozott gyomosodás észlelhető.

A maggal terjedő gombák (fuzárium fajok) toxinjai a nem megfelelően kezelt állományok termésében jelentős károkat okoznak. Ez az utóbbi paraméter az utóbbi időben különösen nagy probléma volt a termesztésben.

A csávázás jelentősége

A termelő a fémzárolt vetőmag megvásárlásával a fajtát és az abban rejlő genetikai potenciált veszi meg. Természetesen bízik abban, hogy a fajtában rejlő tudást (termésmennyiség, minőség és ellenállóképesség) a külső környezeti hatások segítségével (vagy negatív esetben annak kivédésével) és az általa alkalmazott technológia betartásával a legnagyobb mértékben ki tudja használni. Mint minden élő szervezet, így a termesztett növények is kitettek a különböző kórokozók támadásának, így az egyik legnagyobb veszélyt jelentő fuzárium fajokénak is. A betegségek egy csoportja ellen kizárólag csávázással tudunk védekezni (üszögök), de más kórokozók ellen is hatékony védelmet biztosíthatunk a vetőmag kezelésével.

A helyes fajtakiválasztás és az okszerű csávázás a termesztési technológia alapkövei. Egyrészt igyekszünk az ellenállóbb fajtát kiválasztani, másrészt nem tehetjük meg, hogy ennek vetőmagját védelem nélkül engedjük a földbe.

A csávázási kötelezettség nem csupán egy törvényi előírás. Magyarország területén csávázás nélkül nem szabad gabonát vetni, amelyet jogszabály is előír. A csávázatlan vetőmagot használó termeszto a felelőtlen termesztéstechnológia folytatásával nagymértékben kockáztatja termésé mennyiségét, minőségét, veszélyeztetve ezzel a termés eladhatóságát (mikotoxin előírások).

A fuzárium elleni védekezés már vetés előtt el kell, hogy kezdődjön, hiszen a vetőmaggal terjedő és csírákorban a talajból fertőző kórokozó ellen a leghatékonyabb és leggazdaságosabb eszköz a csávázás.

A különböző hatóanyagú, formulációjú, egy és több komponensű csávázószerrek megoldást jelentenek a hatékony védekezéshez valamennyi termelő számára.

Csávázás, de mivel?

Szerencsére az elmúlt időszakban történt csávázószer felhasználásra vonatkozó tiltások és korlátozások az őszi kalászos fajokat nem érintették, így a növény védőszerrek gazdag választéka áll a termelők rendelkezésére. A csávázószer kiválasztásakor célszerű figyelembe venni, hogy létezik a maghéj alatt rejtőző fuzárium (belső) és a mag felszínén (külső), illetve a talajból fertőző típus.

A belső fuzáriumok ellen felszívódó (szisztemikus) hatóanyagkörből kell választani, de talán a leghatékonyabb ilyenkor a felszívódó és kontakt hatóanyagok kombinációjának alkalmazása. A szervkiválasztáskor arra is érdemes odafigyelni, hogy a csávázószer hatóanyaga ne legyen azonos az állománykezelésre is használt gombaölő permetező szerével, ami a szerreztencia kialakulásának megelőzése miatt fontos.

A mai csávázószerrek minden tekintetben megfelelnek a legmagasabb igényeknek, mivel szerformájukból adódóan a magon egyenletes eloszlást, jó tapadó képességet (minimális leporlást) biztosítanak.

A vetőmaggal "jó viszonyban" vannak, nem csökkentik a csírázóképeséget, és a kezelt mag

tárolhatóságát sem korlátozzák.

A csávázás csak szakszerűen kivitelezve hatékony

A termelő számára az a legbiztosabb megoldás, ha a vetőmagot már csávázottan vásárolja, és olyan vetőmagüzem termékét választja, ahol a csávázást profi módon végzik (bevonási egyenletesség, pontos hatóanyag felvitel). A csávázószer szakszerűtlen megválasztása, valamint a szer felvitele munkaegészségügyi és környezetvédelmi problémákkal járhat. A csávázási tevékenység végzése személyi és tárgyi feltételek meglétét igazoló engedélyekhez kötött.

GONDOLD ÁT ÉS DÖNTS OKOSAN!

Forrás: VSZT

PRIMAG
— 1991 —